

12.3.07

לכבוד	לכבוד
פרופ' יוסי מקורי	פרופ' איתמר רבינוביץ'
דיקן הפקולטה לרפואה ע"ש סאקלר	נשיא אוניברסיטת תל אביב
אוניברסיטת ת"א	אוניברסיטת ת"א
רמת אביב, ת"א מ. 69978	רמת אביב, ת"א מ. 69978
ובפקס: 03-6409103	ובפקס: 03-6422379

שלום רב,

שלום רב,

דחוף!

הנדון: הגבלת גיל מועמדים לקבלה לפקולטה לרפואה ע"ש סאקלר

הריני פונה אליכם בשם ועד הסטודנטים הערבים באוניברסיטת תל אביב, לפעול לביטול הגבלת הגיל לצורך ההרשמה והקבלה לפקולטה לרפואה ע"ש סאקלר באוניברסיטת תל אביב, וכדלקמן:

1. לאחרונה, שונו תנאי ההרשמה והקבלה לפקולטה לרפואה ע"ש סאקלר באוניברסיטת תל אביב, כך שהחל מהשנה הבאה, תוגבל ההרשמה אך ורק למי שעבר גיל 20 (מי שנולד לאחר 31.12.1987). יחד עם זאת, ועפ"י תנאי ההרשמה שפורסמו בידיעון לשנת הלימודים הבאה, הגבלה זו לא תחול על סטודנטים המבקשים ללמוד במסגרת העתודה האקדמית, שטרם עברו את גיל העשרים.

2. הגבלת הגיל כמפורט לעיל, מונעת בעצם מסטודנטים ערבים מלהירשם לבית הספר לרפואה לאחר סיום בית ספר תיכון וזאת למרות עמידותם בכל התנאים האחרים הדרושים לשם קבלה לבית ספר לרפואה. שכן וכידוע, מרבית הסטודנטים הערבים אינם משרתים בצבא ועל כן, אלה המעוניינים להמשיך וללמוד בהשכלה גבוהה, נרשמים בדרך כלל מיד לאחר סיום בית ספר תיכון. מכאן, כל הגבלת גיל על ההרשמה, לחוג זה או אחר, מדירה ומונעת בנסיבות אלו, מאותם סטודנטים המשך לימודים בהשכלה גבוהה, ברציפות, לאחר סיום בית ספר תיכון.

3. לאחרונה, התייחס בית המשפט המחוזי בחיפה לסוגית השימוש בקריטריון השירות הצבאי בחלוקת מעונות באוניברסיטת חיפה. בפסק הדין קבע בית המשפט, כי מתן הטבות לסטודנטים ששירתו בצבא מפלה את הסטודנטים הערבים על רקע לאום שכן השירות הצבאי אינו פתוח לכלל האזרחים הערבים וכך קבע:

"דומני כי יש ממש גם בטענות המבקשים כי הוספת הקריטריון האמור יוצרת הפליה בין סטודנטים יהודים לסטודנטים מהמגזר הערבי. השירות הצבאי אינו פתוח לכלל אזרחיה הערביים של מדינת ישראל ... ידוע שמרבית ערביי ישראל אינם נוטלים חלק בשירות הצבאי. אמנם בשירות הלאומי ניתן למצוא לא מעט מערביי ישראל, אך דומה שהחלק הארי של הציבור הערבי אינו משתתף בשירות צבאי או בשירות לאומי."

ראה: ה"פ 217/05 נעאמנה נגד אוניברסיטת חיפה (פסק דין מיום 17.8.06, טרם פורסם).

4. יתר על כן, אי תחולת הגבלת הגיל הנ"ל על עתודאים אשר מטבע הדברים נרשמים לחוגים השונים בגילאים מוקדמים (17 עד 18 שנים), גורמת במבחן התוצאה להפליית הסטודנטים הערבים לעומת העתודאים. האפקט של הגבלת גיל ההרשמה ואי תחולת ההגבלה על עתודאים, הינו אפקט מפלה על רקע לאום. הפליה זו פוגעת בזכותם החוקתית של הסטודנטים הערבים לשוויון ופוגעת בכבודם על רקע לאום. בית המשפט העליון קבע זה מכבר, כי מדיניות או החלטה הגורמת במבחן התוצאה להפליית המיעוט הערבי על רקע לאום, הינה הפליה פסולה גם אם היא נעדרת כל מניע או כוונה שהיא.

ראה: בג"ץ 6698/95 קעדאן נגד מינהל מקרקעי ישראל, פ"ד נד(1) 258, 279. וכן, בג"ץ 11163/03 ועדת המעקב העליונה לענייני ערבים בישראל נגד ראש ממשלת ישראל (פסק דין מיום 27.2.06, טרם פורסם).

5. יש לציין, כי כל טענה המצדיקה הגבלת גיל להרשמה לבית הספר לרפואה מהנימוק לפיו, ככל שגיל המועמד גדול יותר, כך הוא בוגר יותר, אין לה על מה לסמוך. שכן, מבחן המיון המונהג לאחרונה (מבחן מור) לצורך קבלת סטודנטים לחוג לרפואה, יש בו כדי לאתר את המועמדים הבוגרים בעלי כישורים אישיים ומוטיבציה המתאימים למקצוע הרפואה. אין ספק, כי מבחן מור האורך כ- 5.5 שעות, במהלכו עובר המועמד סדרה של סימולציות ומשחקי תפקידים, ראיונות עם רופאים ופסיכולוגים, יש בו כדי לענות על הצורך באיתור מועמדים בעלי כישורים אישיים ומוטיבציה ההולמת את מקצוע הרפואה.

6. לא זו אף זו, אלא שבמהלך שלוש השנים האחרונות בהם הונהג מבחן מור, נתקבלו גם סטודנטים ערבים מתחת לגיל 20 שנמצאו כשירים מבחינה אישית להתקבל לבית הספר לרפואה. מכאן, בגרות המועמדים אינה פונקציה של גיל, אם כי של כישורים אישיים, מוטיבציה ואופי אישי המאפיינים כל מועמד בנפרד.

7. ודוק. אין אף מדינה בעולם בה מוגבל גיל המועמדים ללימודי רפואה לאלה שמעל גיל 18. מחלקת מידע ומחקר של הכנסת חקרה את נושא הקבלה למוסדות להשכלה גבוהה, השוותה את תנאי הקבלה למוסדות להשכלה גבוהה עם מדינות אחרות בעולם ומצאה, כי מדינת ישראל הינה המדינה היחידה המגבילה את גיל המועמדים בקבלה למוסדות להשכלה גבוהה, ביניהם גם ללימודי רפואה.

ראה: רועי פייביש ורועי גולדשמידט, "שיטות קבלה למוסדות להשכלה גבוהה – סקירה משווה", מחלקת מידע ומחקר של הכנסת, פורסם בתאריך 11.6.06. ניתן לעיין בנייר העמדה באתר הכנסת:

<http://www.knesset.gov.il/MMM/data/docs/m01518.doc>

8. פניותיהם של מרשיי וכן פניית מר סלע ברוש, יו"ר אגודת הסטודנטים לרפואה מיום 13.2.07, בדבר ביטול הגבלת הגיל כמפורט לעיל, טרם הניבו תגובה עניינית כלשהי וזאת למרות הזמן הרב שחלף מאז וחרף דחיפות הנושא.

9. לאור האמור לעיל, הנכם נדרשים לבטל ולאלתר את הגבלת הגיל עבור מועמדים ללימודי רפואה כמפורט לעיל. חשוב לציין, כי מועד ההרשמה ללימודי רפואה הסתיים לא מזמן, אולם, הזמנות למועמדים המתאימים למבחן מור יישלחו רק בעוד כחודש ימים; המבחנים ייערכו ביותר ממועד אחד במהלך החודשים מאי עד יוני ותשובות למועמדים יינתנו רק לאחר מכן. מכאן, ביטול הגבלת הגיל וריפוי מעשה ההפליה בשלב מיידי זה, לא יפגעו בצפיותיהם של המועמדים הנוכחים שכן הליכי המיון טרם החלו.

לדחיפות העניין, אודה לטיפולכם המיידי.

בכבוד רב,

סאוסן זהר, עורכת-דין

העתיקים:

עו"ד לאה כגן, יועצת משפטית, אוניברסיטת ת"א, בפקס: 03-6409724

פרופ' יואב אריאל, דיקן הסטודנטים, בפקס: 03-6409690

מר סלע ברוש, יו"ר אגודת הסטודנטים לרפואה, אוניברסיטת ת"א, בפקס: 03-6407321